

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/199669,408-Akt-oskarzenia-przeciwko-Andrzejowi-R.html>
27.02.2026, 16:45

408. Akt oskarżenia przeciwko Andrzejowi R.

W dniu 19 marca 2024 roku prokurator Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Katowicach skierował do Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Prokuratury Marynarki Wojennej w Gdyni Andrzejowi R., któremu zarzucono, że w okresie od września do listopada 1982 roku w Gdyni bezprawnie pozbawił wolności Jarosława I. oraz Dorotę J., podejmując decyzję o ich tymczasowym aresztowaniu, przypisując zatrzymanym „sporządzanie i rozpowszechnianie ulotek zawierających fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”, podczas gdy działania pokrzywdzonych nie stanowiły przestępstwa.

W śledztwie Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Katowicach ustalono, że Jarosław I. oraz Dorota J., rozpowszechniali ulotki zawierające informacje o pacyfikacji kopalni „Wujek” w Katowicach, przeprowadzonej w dniu 16 grudnia 1981 roku przy użyciu czołgów, broni palnej i oddziałów ZOMO, w następstwie której śmierć poniosło 9 górników, a 21 doznało obrażeń ciała. Oczywistym zatem jest, że informacje zawarte w ulotkach nie zawierały fałszywych wiadomości i nie zmierzały do wywołania niepokojów publicznych. Były wyłącznie wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnego wprowadzenia w Polsce stanu wojennego i zmierzały do zachowania pamięci o jego ofiarach. Sporządzenie i rozpowszechnianie opisanych ulotek przez Jarosława I. oraz Dorotę J., nie stanowiło zatem przestępstwa, nawet przy uwzględnieniu obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego oraz reżimu prawnego stanu wojennego. Zastosowanie wobec pokrzywdzonych środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania było więc działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 165 § 2 kk w zw. z art. 58 kk z 1969 r. w zw. z art. 4 § 1 kk z 1997 r. oraz art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Wojskowy Sąd Garnizonowy w Gdyni postanowieniem z dnia 10 grudnia 2024 r. umorzył postępowanie karne wobec braku wymaganego zezwolenia na ściganie, uznając iż w dalszym ciągu oskarżony posiada immunitet. Prokurator złożył zażalenie na powyższe postanowienie sądu w dniu 17 grudnia 2024 r.